

לשוננו לעם

עורכים: ע' איתן ומ' מדן

כרך כא, תש"ל

זה נתקבל אצל העיתונאים במידה רבה בגין מילון אנגלי-עברי נפוץ המתרגם כך (וכך בלבד!).

תרגום „בבואה“ זה, כמוהו כתרגומי-שאלה רבים, אינו מכוון למשמעו ולרוחו של הביטוי המקורי. המלה meaningful האנגלית אין משמעה בהכרח „בעל משמעות“. לעתים קרובות היא באה במשמע „תכליתי“, „חשוב“, „בעל ערך“. צירופים כגון meaningful discussions או כגון meaningful training אין פירושם, חלילה, „דיונים בעלי משמעות“ או „אימון בעל משמעות“ (כפי שיתרגמו עיתונאינו מסתמא), אלא מעין „דיונים תכליתיים ובעלי-ערך“ או „אימון חשוב, שאין לזלזל בו“.

דומה, כי במקרים כאלה לא תתאים אף הצעתו של ד״ר איתן, רב-משמע (ככל שהיא נכונה לעניין שדן בו ברשימתו).

ישראל בן-דוד

עוד על בחינות הבגרות ב"הבעה עברית"*

ניסן נצר מצא באותה בחינה שלושה משפטים נכונים תמורת האחד, שנתבקשו התלמידים למצוא. התקשיתי למצוא פגם של ממש אף במשפט רביעי, והוא

* ראה נ' נצר, לבחינת הבגרות ב"הבעה עברית" קיץ תשכ"ט,

„לשונו לעם" ד"א-ר"ב, עמ' 45.

משפט ח': "יש אומרים, שיש לזרוז את קבלת ההחלטה על אודות ההתיישבות בגולן". אמנם אפשר לראות טעם לפגם בשתי תיבות "יש" שבמשפט, אך אין להוקיע את המשפט בשל כך. זהו עניין סגנוני, והמשפט משפט.

באותה בחינה יש דברים תמוהים נוספים, שלא עמד עליהם ניסן נצר.

א. בחלק שני, סעיף א', 12, נתבקשו התלמידים לנקד צירופי מלים, וביניהם: "הצפרים". צפור משקלה לכאורה פָּצוּר, כלומר ניקודה חירק חסר, דגש חזק וחולם מלא, והנה מביא ברקלי, לוח השמות, מס' 26, בהערה: "השגח... צפור-צפרים", שכן מלה זו בבחינת יוצאת דופן: בצורת היסוד חולם מלא, בנטיותיה חטף-קמץ, ובשם צפרה חולם (חסר). לעניות דעתי ראוי לבחון את התלמידים בכללים הבסיסיים, ולא בחריגים ובדקדוקים מדוקדקים, מה גם שתיבה זו שני ניקודים לה: הניקוד שהבאנו, והניקוד האחר: צפורים, במלא וי"ו. ניקוד זה הציעו דוד ילין בספרו "דקדוק הלשון העברית", שיצא בשנת 1942, עמ' 258, ואלה דבריו: "ואולי היה משקל שני לשם זה ע"מ 'גבור', ועפ"י צריכות להיות נטיותיו בחולם קיים בכלן: צפורי... צפורים..."

אם תמצא לומר: מותר בוגר בי"ס תיכון לדעת ניקודן של כמה תיבות בעייתיות, ובייחוד כשהן רווחות מאוד בלשון, ואין בזה כל פסול — הנה נתבקשו שם התלמידים לנקד "שבלי (בר)". כאן אותה בעיה שב"ציפורים", אלא ש'ציפורים'

אפשר לנקדן בשני דרכים, ו"שבלי בר" יש להן ניקוד
שלישי: שבלי, בחטף-פתח לפי זכריה ה יב.

תיבה שאפשר לה להתנקד שלושה ניקודים ראוי שלא
תימצא בבחינת בגרות בניקוד.

**האקדמיה ללשון העברית
והמועצה לקשר ולאלקטרוניקה**

יצא

מילון למונחי קשר ואלקטרוניקה

עברי-אנגלי, אנגלי-עברי

230 עמודים בשני טורים

הוצאת

האקדמיה ללשון העברית

ע"י מסדה בע"מ

המחיר — 14 ל"י, במכירה מרוכזת לתלמידים וכו' — 11 ל"י.